

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2005. január 18.)

Ausztria aktualizált, 2004—2008-ra szóló stabilitási programjáról

(2005/C 79/03)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének, valamint a gazdaságpolitikák felügyeletének és összehangolásának megerősítéséről szóló 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

A Tanács 2005. január 18-án megvizsgálta Ausztria 2004—2008-ra szóló stabilitási programját. A program megfelel a „stabilitási és konvergenciaprogramok tartalmáról és formájáról szóló magatartási kódex” által támasztott adatkövetelményeknek.

A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál GDP növekedése, amely 2004-ben 1,9 %-os volt, 2005-ben és 2006-ban 2,5 %-ra gyorsul fel, majd 2½ % körüli értéken marad a program időtartamának végéig. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján úgy tűnik, hogy ez a növekedési forgatókönyv az első év tekintetében helytálló feltételezéseket tartalmaz, azonban az utolsó évek tekintetében meglehetősen optimistának bizonyul: a négy évet folyamatában tekintve az előrejelzés a potenciális kibocsátás fölött marad. A program inflációval kapcsolatos tervei reálisak.

Ausztria 2008-ra tervezi, hogy költségvetése kiegyensúlyozottá válik. A költségvetési hiány, amely 2004-ben a GDP 1,3 %-a volt, várhatóan 2005-ben a GDP 1,9 %-ára nő, majd 2006-ban kezdetben lassú folyamatként 1,7 %-ra csökken, végül – két egyformán jelentős csökkenési szakasz során – 2008-ban nullára esik vissza. Ez a fejlődési pálya olyan költségvetési stratégiát tükröz, mely összekapcsolja az adóterhek folyamatos csökkentését és a kiegyensúlyozott költségvetés középtávon történő megvalósítását. Az ESA 95-nek megfelelően az adóterhek aránya a tervek szerint a 2003-as 43,1 %-ról 2008-ra 40 %-ra csökken, miközben az összes kiadás a tervek szerint 4,8 százalékponttal esik vissza. A költségvetés konszolidációjának folyamatát a területi hatóságok között létrejött nemzeti stabilitási paktum foglalta írásba, amelyet a közizgatás minden szintjén, szankciórendszer érvényesítése mellett végre kell hajtani.

A költségvetési eredmény a valóságban a programban eltervezett értékeknél rosszabb lehet. Az aktualizált program előző változatához képest az adócsökkentési intézkedések korábban kerülnek bevezetésre, míg a kiadások ezzel járó korlátozását későbbre halasztják 2005/2006-ban kiegyensúlyozottak a kockázatok, amennyiben a hiány alakulását leginkább a számottevő adócsökkentések befolyásolják, illetve amiért az alapul vett makrogazdasági forgatókönyv valószerű. Ezzel szemben 2007—2008-ban a kockázat sokkal nagyobbra ígérkezik, elsősorban azért, mert a GDP növekedése a feltételezések szerint továbbra is meghaladja a potenciált, másodsorban, mert a programban többnyire nem kerül pontos meghatározásra a kiadás/GDP arányban tervezett nagymértékű csökkenés. A kockázat felbecslésének fényében a programban ismertetett költségvetési irányvonal nem elegendő ahhoz, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum által célul kitűzött, az egyensúlyhoz közeli, ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg 2008-ra elérhetővé váljon. Azonban úgy tűnik, elég széles a biztonsági sáv ahhoz, hogy a költségvetési hiány normális makrogazdasági ingadozások esetén se lépje túl a GDP 3 %-át a program időtartama alatt.

A GDP/államadósság aránya a becslések szerint 2004-ben elérte a 64,2 %-ot, túllépve ezzel a Szerződés által a GDP 60 %-ában meghatározott referencia-értéket. A program az adósság arányát 5 százalékponttal tervezi csökkenteni a szóban forgó időtartam alatt. Az GDP/államadósság arányának alakulása – a fent említett költségvetési célkitűzéseket veszélyeztető kockázatoknak köszönhetően – a tervezettnél kevésbé kedvező lehet. Másfelől Ausztria ezeket a kockázatokat esetleg kompenzálni tudná nagymértékű privatizációs programmal.

(¹) HL L 209., 1997.8.2.

Úgy tűnik, hogy hosszú távon az államháztartás fenntarthatóságát illetően Ausztria kedvező helyzetben van annak ellenére, hogy az előregedő népesség jelentős kiadásokat ró a költségvetésre. A 2003-as és 2004-es nyugdíjreform a tervek szerint hosszú távon a költségvetés jelentős tehermentesítését nyújtja. A 2003-as nyugdíjreformot követően Ausztria 2004-ben újabb nyugdíjreformot (*Pensionsharmonisierung*) fogadott el azzal a céllal, hogy a magánszektorban és közszektorban alkalmazottak valamennyi csoportja egy összehangolt nyugdíjrendszerbe kerüljön. A 2004-es törvénynek a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóságot számottevően javító hatását kétségtelenül, hogy csak 2030 után lép hatályba, miközben a 2003-as törvényből eredő középtávú megtakarítások részben csökkentek.

Az aktualizált programban vázolt gazdaságpolitikák az államháztartást illetően részben megegyeznek a kifejezetten az országra vonatkozó átfogó gazdaságpolitikák irányelveivel. Ausztria csökkenti magas adóterheit, ami azonban nem jár együtt a kiadások csökkentésével, ezért a ciklikus hatásoktól megtisztított helyzete 2005-ben erőteljesen romlik, és az egyensúly-közel helyzet elérését csak a program utolsó évében tervezi.

A fenti vizsgálat fényében Ausztria számára ajánlott költségvetése teljes konszolidációját felgyorsítani. Ezenkívül részletesebben kellene meghatározni azokat a speciális eljárásokat, melyek segítségével a költségvetés nagymértékű konszolidációja a program időtartamának két utolsó évében elérhető lenne.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előjelzések összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007	2008
Reál GDP (változás %-ban)	SP 2004. dec.	1,9	2,5	2,5	2,2	2,4
	COM 2004. ősz	1,9	2,4	2,4	n.a.	n.a.
	SP 2003. nov.	1,9	2,5	2,5	2,4	n.a.
HICP infláció (%)	SP 2004. dec.	2,1	1,8	1,4	1,5	1,6
	COM 2004. ősz	2,1	1,8	1,4	n.a.	n.a.
	SP 2003. nov.	1,2	1,5	1,7	1,8	n.a.
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	- 1,3	- 1,9	- 1,7	- 0,8	0,0
	COM 2004. ősz	- 1,3	- 2,0	- 1,7	n.a.	n.a.
	SP 2003. nov.	- 0,7	- 1,5	- 1,1	- 0,4	n.a.
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	1,9	1,2	1,3	2,2	2,9
	COM 2004. ősz	1,7	0,9	1,2	n.a.	n.a.
	SP 2003. nov.	2,8	1,9	2,2	2,8	n.a.
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec. ⁽¹⁾	- 0,9	- 1,7	- 1,6	- 0,8	- 0,1
	COM 2004. ősz	- 1,0	- 1,9	- 1,7	n.a.	n.a.
	SP 2003. nov. ⁽¹⁾	- 0,4	- 1,4	- 1,1	- 0,5	n.a.
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	64,2	63,6	63,1	61,6	59,1
	COM 2004. ősz	64,0	63,9	63,4	n.a.	n.a.
	SP 2003. nov.	65,8	64,1	62,3	59,9	n.a.

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatai által végrehajtott számítások a programban megadott információk alapján.

Források:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2004. őszi gazdasági előrejelzései (COM); a Bizottság szolgálatai által végrehajtott számítások.